

[Ole Bjørn Kraft.]

Rigets forskellige Dele, ved Forstaaelse af deres særlige Karakter, ved Skabelsen af et Rigsfællesskab, hvori alle Parter følte sig som ligeberettigede og lige vigtige Dele af et fælles Rige og ved en maalbevidst Indsats henedefra af Mænd og Kapital, blev desværre og ulykkeligvis ikke udnyttet. De vestindiske Øer solgte vi. Island skiltes fra Riget; en Udvikling, som var i Gang ogsaa paa Grund af vor egen Uforstand, paa Grund af manglende Forstaaelse, lod sig ikke længere standse.

Vi kan ikke være blinde for, at en lignende Udvikling ogsaa har været paa-begyndt paa Færøerne, en Udvikling, som to Kriges vanskelige Forhold og den sidste Krigs Adskillelse havde store Muligheder for at fremme. Men jeg vil ogsaa gerne i Dag med Taknemmelighed erindre om den store Trofasthed mod og Fastholden ved Riget, som til Stadighed har levet paa Øerne, og som i Dag er en væsentlig Del af den aandelige Forudsætning for en Fortsættelse af Rigsforbindelsen, og hvortil vi kan knytte vort Haab om en fremtidig lykkelig Udvikling.

Det maatte staa enhver klart, at der efter Krigens Afslutning maatte træffes en Nyordning, hvis Maal maatte være at bringe Modsætningerne, som er vokset frem, til Ophør, og med Tilslutning fra et Flertal af Færøernes Befolkning indlede en ny Periode af Samlivet mellem det færøske Folk og Riget. Det maatte ogsaa staa klart, at dette kun kunde ske ved en Ordning, som paa mange Maader brød med Fortiden og mødte Færingernes Ønsker om et Hjemmestyre, der fuldt ud anerkendte deres Stilling som en selvstændig nordisk Folkegruppe med sin egen Udvikling, sit eget kulturelle og sproglige Særpræg.

Det er givet, at dette ikke kunde ske, uden at der henedefra paa mange Maader maatte gøres Indrømmelser, som vilde blive følt smertelige, saaledes som den højtærede Statsminister forleden paa den smukkeste Maade gav Udtryk derfor, og i øvrigt Følelser, som mange Færingers ikke blot forstaar, men ogsaa deler. Thi der er i Dag endnu mange paa Øerne, der føler lige saa stærkt, lige saa varmt, som vi gør det, for vort Flag, for Dannebrog. Det maatte paa den anden Side ogsaa forstaas fra Færingernes Side, at hvis en Løsning skulde kunne gennemføres, der skulde finde Tilslutning henedefra, maatte man naa frem til en Ordning, der ikke blot rent formelt, overfladisk, af Navn var Udtryk for en Rigsforbindelse.

Resultatet af de langvarige og ikke altid

lige lette Forhandlinger, der har været ført, er blevet det foreliggende Lovforslag, der stræber efter at imødekomme disse to Hensyn, som jeg har omtalt: Hensynet til Færingernes Krav om en fri Stilling inden for Riget og Rigets Krav om en virkelig Forbindelse med Øerne. Dette Forslag har jo — saaledes som det ærede Medlem, der nys talte, udførligt redegjorde for, af hvilken Grund jeg kan undlade at gøre de Bemærkninger, jeg ellers vilde have gjort derom — i Realiteten faaet Tilslutning saavel af det færøske Folks som af det færøske Lagtings Flertal og har ogsaa paa Forhaand de bedste Udsigter til at blive gennemført her i Rigsdagen.

I denne Forbindelse kan jeg maaske blot sige til det ærede Medlem Hr. Thorstein Petersen, der var inde paa Folkeafstemning og talte om den Regel, der gælder for Folkeafstemninger ved Grundlovsændringer her i Landet, at hvis vi skulde have hævdet denne Regel, saa vilde den Tilslutning, der er blevet givet til det ærede Medlems Synspunkt, have været aldeles utilstrækkelig.

Det konservative Folkeparti har besluttet sig til at støtte dette Lovforslags Gennemførelse. Vi vil dog sige ganske aabent, at det indeholder Bestemmelser, som vi kun med megen Resignation har kunnet tilslutte os, men som vi vil tiltræde ud fra vort varme Ønske om at yde vort Bidrag til nu at afslutte Striden og indlede en ny Periode i Samlivet og dermed ogsaa til en Styrkelse af Rigsfællesskabet.

Det foreliggende Lovforslag er i det store og hele sammenfaldende med det Udkast, hvorom Delegationerne var enedes, men der er dog foretaget ikke helt uvæsentlige Ændringer i nogle af Paragrafferne, og jeg kan derfor tilslutte mig den Tanke, at Lovforslaget maa henvises til et Udvalg, hvori vi kan faa nærmere Oplysninger om Forstaaelsen heraf og i det hele taget faa Lejlighed til at diskutere de Problemer, som ogsaa er blevet rejst under denne Debat.

Jeg kan altsaa give Tilslutning til en velvillig Behandling og udtale Haabet om, at med dette Lovforslags Vedtagelse vil Stridsaksen blive gravet ned og en Fællesskabets og Samarbejdets Periode bryde sejrrikt igennem.

Ens Haab herom blev imidlertid ikke styrket ved at høre Ordføreren for Folkflokkens Tale her i Dag. Naar man hørte det ærede Medlem Hr. Thorstein Petersen, fik man nærmest Indtryk af, at dette Lovforslag var et Udtryk for Forfølgelse og Undertrykkelse fra vor Side af det færøske Folks berettigede Interesser. Det er en aldeles